

บทที่ 5

ผลการศึกษา : ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคต่าง ๆ

ของประเทศไทย และความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ

การลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละภาค

ในบทนี้จะอธิบายผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย โดยการประมาณหาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการรูปแบบ Translog ของภาคต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งขั้นตอนจะนำตัวแปรทั้งหมดที่ถูกสมมติให้เป็นสาเหตุของการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ มาทดสอบว่ามีนัยสำคัญในการอธิบายผลหรือไม่ และจะทำการปรับปรุงผลการทดสอบ โดยการตัดตัวแปรที่ค่าสัมประสิทธิ์ไม่มีค่านัยสำคัญรองรับออกจากสมการทีละตัว ซึ่งจะทำให้มีระดับนัยสำคัญของค่า t-statistics ดีขึ้น จนกระทั่งได้สมการที่ดีที่สุดของแต่ละภาค ผลการทดสอบในแต่ละภาคได้ดังนี้

5.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนบน

ในการพิจารณาเลือกสมการที่มีความเหมาะสมสมลักษณ์ให้ในการศึกษานี้ จะทำการทดสอบขั้นตอนว่ามีนัยสำคัญในการอธิบายถึงการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบนหรือไม่นั้น โดยใส่ตัวแปรทั้งหมดที่ถูกสมมติให้เป็นสาเหตุของการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนบนเข้าในสมการรูปแบบ Translog ดังสมการ (3) ในบทที่ 4 และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งผลของการประมาณขั้นตอนในภาคเหนือตอนบน แสดงในตาราง 1 (ภาคผนวก ค) พบว่าเมื่อใส่ตัวแปรทั้งหมดเข้าไปในสมการจะสามารถอธิบายถึงการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดได้น้อย มีตัวแปรบางตัวที่ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) มีนัยสำคัญทางสถิติต่ำไม่สามารถยอมรับได้ ดังนั้นจึงต้องทำการปรับปรุงโดยตัดตัวแปรบางตัวนั้นออก ไปจากสมการทีละตัว เพื่อให้ได้สมการที่สามารถอธิบายได้ดีที่สุด แสดงในตาราง 5.1 ซึ่งจะแสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร, standard error, ระดับค่าไวกฤติของ t-statistics ของค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรนั้น ๆ

จากตาราง 5.1 อธิบายได้ ดังนี้ การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในภาคเหนือตอนบน พบว่ามี 4 ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดที่สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร (DENS), ราคา

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (PCROP) มีเครื่องหมายเป็นบวก สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญของค่า t-statistic ณ ระดับ $\alpha = 0.01$ และ 0.05 ตามลำดับ และผลลัพธ์เฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (YCROP), อัตราส่วนราคาไม้เนลลี่ต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE) มีเครื่องหมายเป็นลบ สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญของค่า t-statistic ณ ระดับ $\alpha = 0.10$ และ 0.01 ตามลำดับ สำหรับเทอมที่四是 ความมีปฏิสัมพันธ์กันนั้นพบว่ามีทั้งหมด ๖ ตัว สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับที่ $\alpha = 0.01$ มี ๕ ตัว ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชากร (INCO), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), สัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), สัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI) กับราคาผลผลิตของพืชหลัก (PCROP) และสามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับที่ $\alpha = 0.05$ อีก ๑ ตัว คือ ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์(YCROP) กับอัตราส่วนราคาไม้เนลลี่ต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE)

โดยแบบจำลองนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดกับตัวแปรอิสระได้ร้อยละ 66.4 (R^2) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std. Error) เท่ากับ 0.1827 และมีค่า Durbin Watson's statistics เท่ากับ 1.976 ซึ่งถือว่าสมการผ่านการทดสอบคุณสมบัติทั่วไปทางสถิติ และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของตัวแปร คือ ความยึดหยุ่นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดกับปัจจัยที่คาดว่ามีผลต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้แต่ละตัว ซึ่งซึ่งให้เห็นถึงขนาดและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของความหนาแน่นของประชากร เท่ากับ 3.538 ซึ่งเป็นค่าความยึดหยุ่นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในเรื่องการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของประชากรด้วย ส่วนค่าสัมประสิทธิ์หรือความยึดหยุ่นของราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (PCROP) เท่ากับ 0.989

โดยค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวแปรข้างต้น จะแสดงถึง เปอร์เซ็นต์การเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดเมื่อตัวแปรแต่ละตัวเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์

และค่าสัมประสิทธิ์ของผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (YCROP)และอัตราส่วนราคาไม้เนลลี่ต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE) คือ -0.396 และ -0.980 ตามลำดับ ซึ่งจะอธิบายถึงเปอร์เซ็นต์การลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดเมื่อตัวแปรเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์

ส่วนที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กัน พนว่าค่าสัมประสิทธิ์ทึ่งเครื่องหมายบวกและลบ แสดงว่ามีทึ่งส่วนที่เร่งการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ และส่วนที่ชลอการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ โดยความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทึ่งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลอประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทึ่งหมด (IRRI), สัดส่วนของเนื้อที่ชลอประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทึ่งหมด (IRRI) กับราคากลุ่มพืชหลัก (PCROP) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.7906 , -1.0687 และ -0.8141 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน พนว่าจะทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงข้าม ดังเช่นเมื่อนำความหนาแน่นของประชากรกับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร มาพิจารณาร่วมกัน แล้วมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดลดลง นับว่าเป็นการเร่งการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนบน

ส่วนสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทึ่งหมด (TITL) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), สัดส่วนของเนื้อที่ชลอประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทึ่งหมด (IRRI) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (YCROP) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราคากิโลเมตร (PWOCE) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.4259 , 0.5830 และ 0.2652 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน พนว่าจะทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางบวก ดังเช่นเมื่อนำสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทึ่งหมดกับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากรมาพิจารณาร่วมกัน แล้วมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น นับว่าเป็นการช่วยชลอการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนบนได้

จากการทดสอบ ความหนาแน่นของประชากรมีบทบาทมากที่สุดต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบน เนื่องจากมีขนาดของค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับทุกตัวแปร ดังตาราง 5.1 เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก แสดงถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางบวก ซึ่งต่างจากสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะสาเหตุต่าง ๆ คือ ความหนาแน่นของประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นความหนาแน่นของประชากรทึ่งจังหวัด ซึ่งอาจมีประชากรที่อยู่ในเมืองไม่ได้พึ่งพาป่าไม้ในการดำรงชีพมากกว่าประชากรที่อาศัยอยู่ไกลสัพพื้นที่ป่าไม้ และเนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป มีการพึ่งพาป่าไม้น้อยลง เช่น การเข้ามาทำงานในเมืองมากขึ้น หรือจากการควบคุมดูแลอย่างเข้มงวดของเจ้าหน้าที่ ทำให้แม้ว่าความหนาแน่นของประชากรจะเพิ่มมากขึ้น แต่พื้นที่ป่าไม้ที่สามารถ

ตาราง 5.1 ผลการวิเคราะห์แบบรีสidual ของการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนบน

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized			Standardized			Significance t
	Coefficient B	Std. Error	Beta	Coefficients	t		
ต่ำคงที่	-2.6545	2.3918			-1.1098		0.2714
ln(DENS)	3.5384	1.0080	7.7167		3.5105		0.0008 ***
ln(PCROP)	0.9893	0.4693	0.8379		2.1081		0.0391 **
ln(YCROP)	-0.3959	0.2034	-0.2486		-1.9460		0.0563 *
ln(PWOCE)	-0.9799	0.3188	-0.9058		-3.0739		0.0032 ***
ln(DENS) . ln(INCO)	-0.7906	0.2083	-9.1402		-3.7956		0.0003 ***
ln(TTTL) . ln(IRRJ)	-1.0687	0.2730	-4.8364		-3.9146		0.0002 ***
ln(TTTL) . ln(INCO)	0.4259	0.0978	2.1388		4.3570		0.0001 ***
ln(IRRJ) . ln(INCO)	0.5830	0.1248	7.0106		4.6721		0.0000 ***
ln(IRRJ) . ln(PCROP)	-0.8141	0.2727	-1.6243		-2.9851		0.0041 ***
ln(YCROP) . ln(PWOCE)	0.2652	0.1064	0.7445		2.4921		0.0154 **
R ² = 0.664				Adjusted R ² = 0.609			Std. Error = 0.1827
Durbin-Watson = 1.976				F = 12.056			Sig. F = 0.0000 ***

***, ** หมายถึง ความนัยสำคัญ ระดับ = 0.01, 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรม SPSS version 10.0

เข้าใช้ประโยชน์ได้มีจำนวนเพ่ำเดิม ทำให้ค่านไม่ได้เข้าไปบุกรุกป่ามากขึ้น หรือจากนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมให้เลิกทำไฟร่อนโดย หันมาทำการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่เดิมมากขึ้น เช่น โครงการหลวง และการสนับสนุนส่งเสริมทั้งจากการรัฐและเอกชน ให้มีการปลูกป่า

ตัวแปรที่มีอิทธิพลรองลงมาได้แก่ ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (PCROP) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.989 มีเครื่องหมายเป็นบวก แสดงถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ จังหวัดในทิศทางบวก ซึ่งต่างจากสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้ เป็นไปได้ว่าเกษตรกรในภาคเหนือตอนบนไม่ได้บุกรุกป่าเพื่อขยายพื้นที่เพาะปลูกแม้ว่าราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จะสูงขึ้น หรือเป็น เพราะความเข้มงวดของเจ้าหน้าที่ การดูแลรักษาป่าไว้

ตัวแปรต่อมาได้แก่ ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (YCROP) และอัตราส่วนราคามิ้นเนลี่ต่อราชาชีเม้นต์ (PWOCE) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ -0.396 และ -0.980 มีเครื่องหมายเป็นลบ แสดงถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ จังหวัดในทิศทางตรงข้าม ซึ่งต่างจากสมมติฐานของการศึกษา อาจเป็นเพราะเมื่อผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สูง ทำให้เกษตรกรต้องการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพื่อเพิ่มรายได้อีก และหากราคาไม้สูงก็จะง่ายให้เกิดการลักลอบตัดไม้

5.2 ปัจจัยที่มีผลกระบวนการค่าสัมประสิทธิ์ของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนล่าง

ในการพิจารณาเลือกสมการที่มีความเหมาะสมสำหรับใช้ในการศึกษานี้ จะทำการทดสอบขั้นต้นว่ามีนัยสำคัญในการอธิบายถึงการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ จังหวัดในภาคเหนือตอนล่างหรือไม่นั้น โดยใส่ตัวแปรทั้งหมดที่ถูกสมมติให้เป็นสาเหตุของการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนล่างเข้าในสมการรูปแบบ Translog ดังสมการ (3) ในบทที่ 4 และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งผลของการประมาณขั้นต้นในภาคเหนือตอนล่าง แสดงในตาราง 2 (ภาคผนวก ค) พบว่า เมื่อใส่ตัวแปรทั้งหมดเข้าไปในสมการจะสามารถอธิบายถึงการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ จังหวัดได้ดีอยู่ มีตัวแปรบางตัวที่ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) มีนัยสำคัญทางสถิติต่ำ ไม่สามารถยอมรับได้ ดังนั้นจึงต้องทำการปรับปรุงโดยตัดตัวแปรบางตัวนี้ออกไปจากสมการที่ลักษณะ เพื่อให้ได้สมการที่สามารถอธิบายได้ดีที่สุด และในตาราง 5.2 ซึ่งจะแสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร, standard error, ระดับค่าวิกฤติของ t-statistics ของค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรนั้น ๆ

จากตาราง 5.2 อธิบายได้ ดังนี้ การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในภาคเหนือตอนล่าง พบร่วมมี 2 ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ จังหวัด ที่สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ $\alpha = 0.01$ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อคน

ของประชากร (INCO) และผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (YCROP) มีเครื่องหมายเป็นบวก สำหรับเทอมที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กันนั้น พบว่ามีทั้งหมด 11 ตัว โดยสามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ $\alpha = 0.01$ มี 8 ตัว ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของพื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับราคาผลผลิตของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (PCROP), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI) และสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับราคาผลผลิตของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (PCROP) สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ $\alpha = 0.05$ มี 1 ตัว ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE) และสามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ $\alpha = 0.10$ มี 2 ตัว ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับความหนาแน่นของประชากร (DENS) และอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE)

โดยแบบจำลองนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ทั้งหมดกับตัวแปรอิสระ ได้ร้อยละ $74.2\% (R^2)$ โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std. Error) เท่ากับ 0.2835 และมีค่า Durbin Watson's statistics เท่ากับ 1.765 ซึ่งถือว่าสมการผ่านการทดสอบคุณสมบัติทั่วไปทางสถิติ และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของตัวแปร คือ ความยึดหยุ่นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ทั้งหมด กับปัจจัยที่คาดว่ามีผลต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ทั้งหมดแต่ละตัว ซึ่งที่ให้เห็นถึงทิศทางของตัวแปร โดยค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) เท่ากับ 9.544 ซึ่งเป็นค่าความยึดหยุ่นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ทั้งหมดในเรื่องการเปลี่ยนแปลงในรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากรด้วย และค่าสัมประสิทธิ์หรือความยึดหยุ่นของผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (YCROP) เท่ากับ 12.482

ค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวแปร จะแสดงถึงเบอร์เซ็นต์การเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ปัจจุบันเมื่อแต่ละตัวแปรเพิ่มขึ้น 1 เบอร์เซ็นต์

ส่วนที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กัน พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ทึ่งเครื่องหมายบวกและลบแสดงว่ามีพื้นที่ส่วนที่เร่งการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ และส่วนที่ลดการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ โดยความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับความหนาแน่นของประชากร (DENS), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (YCROP), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับอัตราส่วนราคาไม้เนื้อต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) และสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับราคาผลผลิตของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (PCROP) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ $-2.3729, -4.4900, -6.0924, -1.1633, -8.3014, -2.8768$ และ -6.4835 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน พบว่าจะทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงข้าม นั่นคือเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกันแล้วมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ปัจจุบันเพิ่มขึ้น นับว่าเป็นการเร่งการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนล่าง

ส่วนความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของพื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับราคาผลผลิตของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (PCROP) และอัตราส่วนราคาไม้เนื้อต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE) กับอัตราส่วนราคาไม้เนื้อต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ $19.7276, 2.9106, 6.8310$ และ 1.8224 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน พบว่าจะทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางบวก นั่นคือ เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกันแล้วมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ปัจจุบันเพิ่มขึ้น นับว่าเป็นการช่วยลดการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนล่างได้

ตาราง 5.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเมื่อผู้มีผลต่อการแสดงของพื้นที่ป่าในภาคเหนือตอนล่าง

ค่าคงที่	Unstandardized			Standardized		
	B	Coefficient	Std. Error	Beta	t	Significance
ค่าคงที่	-74.8685	8.9709			-3.9465	0.0002
ln(INCO)	9.5435	3.4943	7.7364		2.7311	0.0087 ***
ln(YCROP)	12.4822	3.9891	4.8515		3.1291	0.0029 ***
ln(DENS) . ln(DENS)	-2.3729	1.2646	-6.5498		-1.8763	0.0665 *
ln(DENS) . ln(TITLE)	19.7276	4.2479	26.2750		4.6441	0.0000 ***
ln(DENS) . ln(IRRJ)	2.9106	0.5917	9.7714		4.9191	0.0000 ***
ln(DENS) . ln(INCO)	-4.4900	1.6036	-16.9211		-2.7999	0.0072 ***
ln(DENS) . ln(PCROP)	6.8310	2.3492	8.0609		2.9078	0.0054 ***
ln(DENS) . ln(YCROP)	-6.0924	1.7977	-13.7437		-3.3891	0.0014 ***
ln(DENS) . ln(PWOCE)	-1.1633	0.5497	-1.4346		-2.1163	0.0393 **
ln(TITLE) . ln(TITLE)	-8.3014	1.8716	-5.5800		-4.4354	0.0001 ***
ln(TITLE) . ln(IRRJ)	-2.8768	0.5789	-8.3599		-4.9699	0.0000 ***
ln(TITLE) . ln(PCROP)	-6.4835	2.3480	-6.6348		-2.7613	0.0080 ***
ln(PWOCE) . ln(PWOCE)	1.8224	0.9512	1.1684		1.9159	0.0611 *
R ² = 0.742				Adjusted R ² = 0.675		Std. Error = 0.2835
Durbin-Watson = 1.765				F = 11.067		Sig. F = 0.000***

***, **, * หมายถึง ความนิยมของตัวแปร = 0.01, 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ที่มา : รายงานสำนวนโดยใช้โปรแกรม SPSS version 10.0

ผลการศึกษา พบว่าผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (YCROP) มีบทบาทมากที่สุด ต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคเหนือตอนล่าง เนื่องจากมีขนาดของค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับทุกตัวแปร ดังตาราง 5.2 ค่าสัมประสิทธิ์ของผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นบวก และถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางบวก ซึ่งตรงกับสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้

ตัวแปรที่มีอิทธิพลรองลงมาได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 9.544 มีเครื่องหมายเป็นบวก และถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางบวก ซึ่งตรงกับสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้ เช่นกัน

5.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคกลาง

ในการพิจารณาเลือกสมการที่มีความเหมาะสมสำหรับใช้ในการศึกษา จะทำการทดสอบข้อคิดว่ามีนัยสำคัญในการอธิบายถึงการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคกลางหรือไม่นั้น โดยได้ตัวแปรทั้งหมดที่ถูกสมมติให้เป็นสาเหตุของการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ในภาคกลางเข้าในสมการรูปแบบ Translog ดังสมการ (3) ในบทที่ 4 และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งผลของการประมาณขึ้นด้านในภาคกลาง แสดงในตาราง 3 (ภาคผนวก ค) พบว่า เมื่อใส่ตัวแปรทั้งหมดเข้าไปในสมการ จะสามารถอธิบายถึงการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดได้ดีอยู่ มีตัวแปรบางตัวที่ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) มีนัยสำคัญทางสถิติค่า ไม่สามารถยอมรับได้ ดังนั้นจึงต้องทำการปรับปรุง โดยตัดตัวแปรบางตัวนั้นออกไปจากสมการทีละตัว เพื่อให้ได้สมการที่สามารถอธิบายได้ดีที่สุด แสดงในตาราง 5.3 ซึ่งจะแสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร, standard error, ระดับค่าวิกฤติของ t-statistics ของค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรนั้น ๆ

จากตาราง 5.3 อธิบายได้ ดังนี้ การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในภาคกลาง พบว่ามี 5 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดที่สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร (DENS), อัตราส่วนราคามีเคลื่อนต่อราคازีเมนต์ (PWOCE) มีเครื่องหมายเป็นลบ สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญของค่า t-statistics ณระดับ $\alpha = 0.01$ และสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), ผลผลิตเฉลี่ยของอ้อยโรงงาน (YCROP), รายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) มีเครื่องหมายเป็นบวก และสามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญของค่า t-statistics ณ ระดับ $\alpha = 0.01, 0.01$ และ 0.10 ตามลำดับ

สำหรับเทอมที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กันนั้น พบร่วมกันทั้งหมด 9 ตัว โดยสามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.01$ มี 6 ตัวได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับ ความหนาแน่นของประชากร (DENS), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของเนื้อที่ ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื่องที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL), สัดส่วน ของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื่องที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื่องที่ถือครองทางการเกษตร ทั้งหมด (TITL), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อพื้นที่การเกษตร ทั้งหมด (TITL), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อพื้นที่ชลประทานต่อเนื่องที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRJ), ราคาอ้อยโรงงาน (PCROP) กับอัตราส่วนราคาไม้ผลลั่ยต่อราค้าซีเมนต์ (PWOCE) และผลผลิตเฉลี่ย ของอ้อยโรงงาน (YCROP) กับอัตราส่วนราคาไม้ผลลั่ยต่อราค้าซีเมนต์ (PWOCE) สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ มี 1 ตัว ได้แก่ สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มี เอกสารสิทธิ์ต่อเนื่องที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับอัตราส่วนราคาไม้ผลลั่ยต่อราค ซีเมนต์ (PWOCE) และสามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.10$ มี 2 ตัว ได้แก่ รายได้ เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) และอัตราส่วนราคา ไม้ผลลั่ยต่อราค้าซีเมนต์ (PWOCE) กับอัตราส่วนราคาไม้ผลลั่ยต่อราค้าซีเมนต์ (PWOCE)

โดยแบบจำลองนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดกับตัวแปรอิสระ ได้ร้อยละ $46.5 (R^2)$ โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std. Error) เท่ากับ 0.9221 และมีค่า Durbin Watson's statistics เท่ากับ 2.059 ซึ่งถือว่าสมการผ่าน การทดสอบคุณสมบัติทั่วไปทางสถิติ และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของตัวแปร คือ ความยึดหยุ่นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อ พื้นที่จังหวัด กับปัจจัยที่คาดว่ามีผลต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้แต่ละตัว ซึ่งซึ่งให้เห็นถึงทิศทางของ ตัวแปร โดยค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อพื้นที่การเกษตร ทั้งหมด (IRRJ), รายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), ผลผลิตเฉลี่ยของอ้อยโรงงาน (YCROP) คือ 7.775, 4.150 และ 4.346 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าความยึดหยุ่นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ จังหวัดในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรแต่ละตัวด้วย

ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรหางคัน จะแสดงถึง เปอร์เซ็นต์การเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของพื้นที่ ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดเมื่อแต่ละตัวแปรเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์

และค่าสัมประสิทธิ์ของความหนาแน่นของประชากร (DENS) และอัตราส่วนราคาไม้ผลลั่ย ต่อราค้าซีเมนต์ (PWOCE) คือ -14.383 และ -13.795 ตามลำดับ ซึ่งจะอธิบายถึงเปอร์เซ็นต์การ ลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดเมื่อแต่ละตัวแปรเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์

ส่วนที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กัน พนว่าค่าสัมประสิทธิ์มีทั้งเครื่องหมายบวกและลบ แสดงว่ามีทั้งส่วนที่ร่วงการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ และส่วนที่ลดลงของการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ โดย สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร ทั้งหมด (TITL), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อพื้นที่การเกษตร ทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), รายได้เฉลี่ยต่อกอนของประชากร (INCO) กับรายได้เฉลี่ยต่อกอนของประชากร (INCO) และผลผลิต เคลื่อนอ้อยโรงงาน (YCROP) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE) มีค่า สัมประสิทธิ์เท่ากับ $-1.3446, -3.5846, -0.3856$ และ -5.6932 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อนำปัจจัย ดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน พนว่าจะทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมีการเปลี่ยนแปลง ในทิศทางตรงข้าม นั่นคือ เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกันแล้วมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้พื้นที่ป่าไม้ลดลง นับว่าเป็นการร่วงการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคกลาง

ส่วนความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับความหนาแน่นของประชากร (DENS), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE), ราคาอ้อยโรงงาน (PCROP) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE) และอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราชาชีเมนต์ (PWOCE) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ $1.1140, 3.7016, 4.3732, 7.6674$ และ 3.2978 ตาม ลำดับ หมายความว่าเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน พนว่าจะทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ ต่อพื้นที่จังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางบวก นั่นคือเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน แล้วมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น นับว่าเป็น การช่วยลดการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคกลาง ได้

จากการทดสอบ ความหนาแน่นของประชากรมีบทบาทมากที่สุดต่อการลดลงของ สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคกลาง เนื่องจากมีขนาดของค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ใหญ่ที่สุด เมื่อเทียบกับทุกตัวแปร คังตาราง 5.3 เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์เป็น ลบ แสดงถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางตรงกันข้าม ตรงกับ สมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้

ตาราง 5.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลดลงของหนี้ป้าไม้จากมาตรา

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized			Standardized			Significance
	B	Coefficient	Std. Error	Coefficients	Beta	t	
ต่อค่าที่	-23.5974	15.7155			-1.5015		0.1349
ln(DENS)	-14.3828	2.2708		-11.9617		-6.3339	0.000 ***
ln(IRRI)	7.7752	2.0973		6.5041		3.7072	0.0003 ***
ln(INCO)	4.1499	2.1278		2.7115		1.9503	0.0527 *
ln(YCROP)	4.3459	1.1367		0.5526		3.8234	0.0002 ***
ln(PWOCE)	-13.7949	4.6195		-3.1748		-2.9862	0.0032 ***
ln(DENS) . ln(DENS)	1.1140	0.1614		5.3431		6.9040	0.0000 ***
ln(DENS) . ln(TITLE)	3.7016	0.7270		4.8310		5.0913	0.0000 ***
ln(TITLE) . ln(TITLE)	-1.3446	0.2899		-1.5113		-4.6389	0.0000 ***
ln(TITLE) . ln(IRRI)	-3.5846	0.9647		5.4092		-3.7159	0.0003 ***
ln(TITLE) . ln(PWOCE)	4.3732	1.9269		2.1615		2.2695	0.0244 **
ln(INCO) . ln(INCO)	-0.3856	0.1964		-2.7297		-1.9632	0.0511 *
ln(PCROP) . ln(PWOCE)	7.6674	2.2717		4.6172		3.3752	0.0009 ***
ln(YCROP) . ln(PWOCE)	-5.6932	1.6663		-4.9273		-3.4167	0.0008 ***
ln(PWOCE) . ln(PWOCE)	3.2978	1.7926		0.9317		1.8397	0.0674 *
R ²	0.465		Adjusted R ² = 0.425			Std. Error = 0.9221	
Durbin-Watson	= 2.059		F = 11.501			Sig. F = 0.000***	

***, **, * หมายความ ความนิยมสำหรับ = 0.01, 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรม SPSS version 10.0

63

ตัวแปรที่มีอิทธิพลของลงมาได้แก่ อัตราส่วนราคาไม้เคลือบต่อราคามีเนนต์ (PWOCE) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ -13.795 มีเครื่องหมายเป็นลบ แสดงถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งตรงกับสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้

ตัวแปรต่อมาก็ได้แก่ สัดส่วนของเนื้อที่ปลูกกระทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), รายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), ผลผลิตเฉลี่ยของอ้อยโรงจาน (YCROP) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 7.775, 4.150 และ 4.346 ตามลำดับ มีเครื่องหมายเป็นบวก แสดงถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางบวก ซึ่งตรงกับสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้

5.4 ปัจจัยที่มีผลผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในการพิจารณาเลือกสมการที่มีความเหมาะสมสำหรับใช้ในการศึกษานี้ จะทำการทดสอบข้อต้นว่ามีนัยสำคัญในการอธิบายถึงการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือไม่ โดยใช้ตัวแปรทั้งหมดเข้าในสมการรูปแบบ Translog จากสมการ (3) ในบทที่ 4 และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร โดยใช้โปรแกรม SPSS ซึ่งผลของการประมาณข้อต้น แสดงในตาราง 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) พบว่า เมื่อใส่ตัวแปรทั้งหมดเข้าไปในสมการจะสามารถอธิบายถึงการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดได้ดีอย่าง มีตัวแปรอิสระบางตัวที่ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) มีนัยสำคัญทางสถิติค่า ไม่สามารถยอมรับได้ ดังนั้นจึงต้องทำการปรับปรุงโดยการตัดตัวแปรอิสระบางตัวออกไปจากสมการทีละตัว เพื่อให้ได้สมการที่สามารถอธิบายได้ดีที่สุด แสดงในตาราง 5.4 ซึ่งจะแสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร, standard error, ระดับค่าวิกฤติของ t-statistics ของค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรนั้น ๆ

จากตาราง 5.4 อธิบายได้ ดังนี้ การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่ามี 2 ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดที่สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (TITL) และผลผลิตเฉลี่ยของมันสำปะหลัง (YCROP) มีเครื่องหมายเป็นลบ โดยตัวแปรสามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับที่ 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ สำหรับเหตุที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กันนั้น พบว่ามีทั้งหมด 9 ตัวที่สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถยอมรับได้ที่ระดับ $\alpha = 0.01$ มี 5 ตัว ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของ

ประชากร (INCO), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), สัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), ราคามันสำปะหลัง (PCROP) กับราคามันสำปะหลัง (PCROP) สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.05$ มี 1 ตัว ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราคากีเมนต์ (PWOCE) และสามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha = 0.10$ มี 3 ตัว ได้แก่ สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับผลผลิตเฉลี่ยของมันสำปะหลัง (YCROP), รายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับราคามันสำปะหลัง (PCROP) และราคามันสำปะหลัง (PCROP) กับผลผลิตเฉลี่ยของมันสำปะหลัง (YCROP)

โดยแบบจำลองนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดกับตัวแปรอิสระ ได้ร้อยละ $55.8\% (R^2)$ โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std. Error) เท่ากับ 0.7283 และมีค่า Durbin Watson's statistics เท่ากับ 1.848 ซึ่งถือว่าสมการผ่านการทดสอบคุณสมบัติทั่วไปทางสถิติ และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของตัวแปร คือ ความยึดหยุ่นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดกับปัจจัยที่คาดว่ามีผลต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้แต่ละตัว ซึ่งซึ่งให้เห็นถึงทิศทางของตัวแปร โดยค่าสัมประสิทธิ์ของสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) และผลผลิตเฉลี่ยของพืชหลัก (YCROP) คือ -17.962 และ -8.307 ตามลำดับ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวแปร จะอธิบายถึงเพอร์เซ็นต์การลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดเมื่อแต่ละตัวแปรเพิ่มขึ้น 1 เพอร์เซ็นต์

ส่วนที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กัน พนวณค่าสัมประสิทธิ์ทั้งเครื่องหมายบวกและลบ แสดงว่ามีทั้งส่วนที่เร่งการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ และส่วนที่ชลอการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ โดยความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), รายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราคากีเมนต์ (PWOCE), ราคามันสำปะหลัง (PCROP) กับราคามันสำปะหลัง (PCROP), ราคามันสำปะหลัง (PCROP) กับราคามันสำปะหลัง (PCROP) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -4.1804, -0.1684, -2.2093 และ -2.5425 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อนำปัจจัยตั้งกล่าวมาพิจารณาไว้ร่วมกัน พนวณจะทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงข้าม นั่นคือเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาไว้ร่วมกันแล้วมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดลดลง นับว่าเป็นการเร่งการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 5.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยแปรผลต่อการคาดคะเนของพารามิเตอร์ทางเศรษฐกิจและการคาดคะเนของพารามิเตอร์ทางเศรษฐกิจ

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized			Standardized			Significance
	B	Std. Error	Coefficients	Beta	t		
คงที่	74.7498	35.7176			2.0928		0.0384
ln(PTL)	-17.9621	8.0596		-0.8385	-2.2286		0.0276 **
ln(YCROP)	-8.3071	4.6254		-0.9669	-1.7960		0.0749 *
ln(DENS) . ln(IRRI)	-4.1804	0.6191		-5.3580	-6.7522		0.0000 ***
ln(DENS) . ln(INCO)	0.3505	0.1208		0.6361	2.9018		0.0044 ***
ln(PTL) . ln(IRRI)	3.3576	0.6336		3.7821	5.2994		0.0000 ***
ln(PTL) . ln(YCROP)	3.8935	2.0301		1.1940	1.9179		0.0574 *
ln(IRRI) . ln(IRRI)	1.1557	0.3687		1.1176	3.1342		0.0022 ***
ln(INCO) . ln(PCROP)	1.9549	1.0631		3.2580	1.8388		0.0683 *
ln(INCO) . ln(PWOCE)	-0.1684	0.0685		-0.2161	-2.4589		0.0153 **
ln(PCROP) . ln(PCROP)	-2.2093	1.1183		-0.2935	-1.9755		0.0504 *
ln(PCROP) . ln(YCROP)	-2.5425	1.3938		-3.5061	-1.8242		0.0705 *
R^2			Adjusted R^2 = 0.519			Std. Error = 0.7283	
Durbin-Watson	1.848		F = 14.243			Sig. F = 0.000***	

***, **, * หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ต้อง ณ รากค่า 1 - 0.01, 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรม SPSS version 10.0

ส่วนความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับผลผลิตเฉลี่ยของมันสำปะหลัง (YCROP), สัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI) และรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับราคามันสำปะหลัง (PCROP) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.3505, 3.3576, 3.8935, 1.1557 และ 1.9549 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน พนวจจะทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางบวก นั่นคือเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกันแล้วมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น นับว่าเป็นการช่วยลดการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

จากการทดสอบพบว่า สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากมีขนาดของค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับทุกตัวแปร ดังตาราง 5.4 เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ แสดงถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางตรงข้าม ซึ่งต่างจากสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้

ตัวแปรที่มีอิทธิพลรองลงมาได้แก่ ผลผลิตเฉลี่ยของมันสำปะหลัง (YCROP) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -8.307 มีเครื่องหมายเป็นลบ แสดงถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางลบ ซึ่งต่างจากสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้

5.5 ปัจจัยที่มีผลกระแทกต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคใต้

ในการพิจารณาเดือกสมการที่มีความเหมาะสมสำหรับใช้ในการศึกษานี้ จะทำการทดสอบขั้นต้นว่ามีนัยสำคัญในการอธิบายถึงการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคใต้หรือไม่ โดยใส่ตัวแปรทั้งหมดที่ถูกสมมติให้เป็นสาเหตุของการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ในภาคใต้เข้าไปในสมการรูปแบบ Translog ดังสมการ (3) ในบทที่ 4 ผลการทดสอบขั้นต้นแสดงดังในตาราง 5 (ภาคผนวก ค) พนวจ เมื่อใส่ตัวแปรทั้งหมดเข้าไปในสมการจะสามารถอธิบายถึงการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดได้อย่างมีตัวแปรอิสระบางตัวที่ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)

มีนัยสำคัญทางสถิติต่ำ ไม่สามารถยอมรับได้ ดังนั้นจึงต้องทำการปรับปรุงโดยการคัดตัวแพร่-ois ระ บทางตัวอักษรไปจากสมการที่ลักษณะ เพื่อให้ได้สมการที่สามารถอธิบายได้ดีที่สุด แสดงในตาราง 5.5 การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรจะใช้โปรแกรม SPSS ผลของการประมาณในตาราง 5 (ภาคผนวก ก) และตาราง 5.5 จะแสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร, standard error, ระดับค่า วิกฤติของ t-statistics ของค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรนั้น ๆ

จากการ 5.5 อธิบายได้ ดังนี้ การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแพร่-ois ในภาคใต้ พ布 ว่ามี 2 ตัวแพร่-ois ที่มีอิทธิพลต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด ที่สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ผลผลิตเฉลี่ยของยางพารา (YCROP) และ อัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราค้าชีเมนต์ (PWOCE) มีเครื่องหมายบวก และตัวแปรสามารถยอมรับ ได้ที่ระดับนัยสำคัญของค่า t-statistic ณ ระดับที่ 0.01 สำหรับเหตุที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กัน นั้น พบว่ามีทั้งหมด 10 ตัวที่สามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถยอมรับได้ที่ ระดับ $\alpha = 0.01$ มี 7 ตัว ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของเนื้อที่ ชลประทานต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (IRRI), ความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับผลผลิต เฉลี่ยของยางพารา (YCROP), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการ เกษตรทั้งหมด (IRRI), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครอง ทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราค้าชีเมนต์ (PWOCE), สัดส่วนของ เนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทาน ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), รายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับรายได้ เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), รายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับผลผลิตเฉลี่ยของ ยางพารา (YCROP), และสามารถยอมรับได้ที่ระดับ $\alpha = 0.05$ มี 3 ตัว ได้แก่ สัดส่วนของเนื้อที่ ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับรายได้ เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), สัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร ทั้งหมด (IRRI) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) และรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราค้าชีเมนต์ (PWOCE)

โดยแบบจำลองนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดกับตัวแพร่-ois “ได้ร้อยละ $86.6\% (R^2)$ โดยมีค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std. Error) เท่ากับ 0.2752 และมีค่า Durbin Watson's statistics เท่ากับ 1.873 ซึ่งถือว่าสมการผ่าน การทดสอบคุณสมบัติทั่วไปทางสถิติ และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของตัวแปร คือ ความยึดหยุ่นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ ต่อพื้นที่จังหวัดกับปัจจัยที่คาดว่ามีผลต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้แต่ละตัว ซึ่งที่ให้เห็นถึงขนาดและทิศทางของตัวแปร โดยค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของผลผลิตเฉลี่ยของยางพารา (YCROP) และอัตราส่วนราคายังคงไม่เคลื่อนต่อราคาก็เมนต์ (PWOCE) คือ 7.245 และ 26.987 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าความยึดหยุ่นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในเรื่องการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรแต่ละตัวด้วย

ค่าสัมประสิทธิ์ของแต่ละตัวแปร จะแสดงถึง เปอร์เซ็นต์การเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดเมื่อแต่ละตัวแปรเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์

ส่วนที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กัน พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ทั้งเครื่องหมายบวกและลบ แสดงว่ามีทั้งส่วนที่เร่งการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ และส่วนที่ชลอการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ โดยความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (IRRI), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับอัตราส่วนราคายังคงไม่เคลื่อนต่อราคาก็เมนต์ (PWOCE), รายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับผลผลิตเฉลี่ยของยางพารา (YCROP) และรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับอัตราส่วนราคายังคงไม่เคลื่อนต่อราคาก็เมนต์ (PWOCE) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -1.9085, -9.2008, -1.6676 และ -1.1710 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน พบว่า จะทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงข้าม นั่นคือ เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกันแล้วมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดลดลง นับว่าเป็นการเร่งการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคใต้

ส่วนความหนาแน่นของประชากร (DENS) กับผลผลิตเฉลี่ยของยางพารา (YCROP), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (TITL) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO), สัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI) กับสัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI), สัดส่วนของเนื้อที่ชลประทานต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด (IRRI) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) และรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) กับรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร (INCO) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.3344, 1.0728, 0.4881, 0.3146, 0.2904 และ 0.3528 ตามลำดับ หมายความว่าเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน พบว่าจะทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางบวก นั่นคือเมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณา

ตาราง 5.5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลดลงของเงินทุนในภาคอุตสาหกรรม

สมการที่ 2	ตัวแปรอิสระ	Unstandardized		Standardized		Significance
		B	Coefficient	Std. Error	Beta	
คงที่		-23.9360	6.3014		-3.7985	0.0003
ln(YCROP)		7.2449	1.9861	3.3406	3.6477	0.0004 ***
ln(PWOCE)		26.9868	7.2638	8.5823	3.7152	0.0003 ***
ln(DENS) . ln(IRR)		-1.9085	0.1742	-6.9723	-10.9531	0.0000 ***
ln(DENS) . ln(YCROP)		0.3344	0.0697	0.8506	4.7998	0.0000 ***
ln(TITL) . ln(IRR)		1.0728	0.2592	3.0545	4.1388	0.0001 ***
ln(TITL) . ln(INCO)		0.4881	0.2359	0.9988	2.0691	0.0411 **
ln(TITL) . ln(PWOCE)		-9.2008	3.0085	-6.6457	-3.0583	0.0029 ***
ln(IRR) . ln(IRR)		0.3146	0.1013	0.9585	3.1052	0.0025 ***
ln(IRR) . ln(INCO)		0.2904	0.1248	1.8188	2.3277	0.0220 **
ln(INCO) . ln(INCO)		0.3528	0.1020	3.3045	3.4581	0.0008 ***
ln(INCO) . ln(YCROP)		-1.6676	0.4029	-6.6118	-4.1385	0.0001 ***
ln(INCO) . ln(PWOCE)		-1.1710	0.5442	-2.2172	-2.1517	0.0339 **
$R^2 = 0.866$		Adjusted $R^2 = 0.850$		Std. Error = 0.2752		
Durbin-Watson = 1.873		F = 53.307		Sig. F = 0.0000***		

***, **, * หมายความว่ามีผลต่อตัวแปร ค่าทางสถิติที่ต้องใช้ = 0.01, 0.05 และ 0.10 ตามลำดับ
ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรม SPSS version 10.0

ร่วมกันแล้วมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้น นับว่าเป็นการช่วยลดการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคใต้ได้

จากการทดสอบ อัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราคามิเนต (PWOCE) มีบทบาทมากที่สุดต่อ การลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคใต้ เนื่องจากมีขนาดของค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ใหญ่ที่สุด เมื่อเทียบกับทุกด้วยแปร ดังตาราง 5.5 เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์เป็น บวก แสดงถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางบวก ซึ่งตรงกับ สมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้

ด้วยที่มีอิทธิพลรองลงมาได้แก่ ผลผลิตเฉลี่ยของยางพารา (YCROP) ซึ่งมีค่า สัมประสิทธิ์ เท่ากับ 7.245 มีเครื่องหมายเป็นบวก และแสดงถึงความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางบวก ซึ่งตรงกับสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้

5.6 ความแตกต่างของปัจจัยหลักที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละภาค

จากการทดสอบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละภาค ปรากฏว่า ในแต่ละภูมิภาคมีปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้แตกต่างกัน กล่าวคือ ปัจจัย ที่มีบทบาทมากที่สุดต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบน คือ ความหนาแน่นของประชากร แต่ค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ต่างจากสมมติฐานของการศึกษา เนื่องจากความหนาแน่นประชากรในภาคเหนือตอนบนนี้อาจเพิ่มจากประชากรในเมือง ซึ่งมีการ พัฒนาอย่างรวดเร็ว และวิถีความเป็นอยู่ที่ต่างจากอดีต เช่นนิยมมาทำงานในเมืองมากขึ้น รวมถึงนโยบาย ของรัฐที่ส่งเสริมให้ชาวไทยเข้ามาปลูกพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ เป็นการลดการทำไร่เลื่อนลอย ดังนั้นแม้ ว่าความหนาแน่นของประชากรจะเพิ่มขึ้นก็ไม่ทำให้สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดลดลง ขณะที่ภาคเหนือตอนล่าง ปัจจัยสำคัญคือผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ค่าสัมประสิทธิ์เป็น บวก ตรงกับสมมติฐานของการศึกษา หากผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในภาคเหนือตอนล่าง ต่ำ ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรต่ำ เกษตรกรอาจต้องการเพิ่มรายได้โดยการขยายพื้นที่เพาะปลูก ทำให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่า ขณะที่ภาคกลาง ความหนาแน่นของประชากร เป็นปัจจัยหลักของการ ลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัด เช่นเดียวกับภาคเหนือตอนบน แต่ค่าสัมประสิทธิ์ เป็นลบ ตรงกับสมมติฐานของการศึกษา เนื่องจากภาคกลางมีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด ทำให้มีความต้องการใช้พื้นที่ป่าไม้มากด้วย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อ การลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดคือ สัดส่วนของเนื้อที่ถือของทางการเกษตรที่ มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือของทางการเกษตรทั้งหมด ค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ ต่างกับสมมติฐาน

ของการศึกษา เนื่องจากเกย์ครรภ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มักมีเนื้อที่ถือรองทางการเกย์ครรภ์ เป็นของตนเอง มีสัดส่วนของเนื้อที่ถือรองทางการเกย์ครรภ์ที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือรองทางการเกย์ครรภ์ทั้งหมดของภาคสูง เป็นเหตุให้การเพิ่มขึ้นของเนื้อที่ถือรองทางการเกย์ครรภ์ที่มีเอกสารสิทธิ์ อาจเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ และในภาคใต้ อัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราคามีเม็ด มีบทบาทมากที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ตรงกับสมมติฐานของการศึกษา เมื่อราคามีสูงจะทำให้หันไปใช้สินค้าทดแทน ไม่ ในการก่อสร้างที่จะใช้ปูนซีเมนต์แทน ได้ ปัจจัยหลักที่มีบทบาทมากที่สุดต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในแต่ละภาค แสดงได้ดังตาราง 5.6

ตาราง 5.6 ปัจจัยหลักที่มีผลกระบวนการต่อการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในแต่ละภาค

	ปัจจัยหลักที่มีผลกระบวนการต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้	ความสัมพันธ์
ภาคเหนือตอนบน	ความหนาแน่นของประชากร	บวก
ภาคเหนือตอนล่าง	ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเดิ่งสัต๊ว์	บวก
ภาคกลาง	ความหนาแน่นของประชากร	ลบ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สัดส่วนของพื้นที่การเกย์ครรภ์ที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อพื้นที่การเกย์ครรภ์ทั้งหมด	ลบ
ภาคใต้	อัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราคามีเม็ด	บวก

ความหนาแน่นของประชากร

ความหนาแน่นของประชากร เป็นปัจจัยหลักที่มีผลกระบวนการต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนบนและภาคกลาง ในภาคเหนือตอนบน มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก หมายถึงความหนาแน่นของประชากรมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ป่าไม้ในทิศทางบวก โดยค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของความหนาแน่นของประชากร คือ 3.538 แสดงถึงเมื่อความหนาแน่นของประชากรเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบนจะเพิ่มขึ้น 3.538 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งต่างจากสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับภาคกลาง ค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ หมายถึงความหนาแน่นของประชากรมีสัมพันธ์ กับพื้นที่ป่าไม้ในทิศทางตรงกันข้าม โดยมี ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -14.383 แสดงถึง เมื่อความหนาแน่นของประชากรเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดจะลดลง 14.383 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือการเพิ่มขึ้นของประชากร เป็นสาเหตุทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากป่าไม้มีบทบาทสำคัญสำหรับต่อประชาชนที่อาศัยใกล้พื้นที่ป่า จะอาศัยป่าเป็นที่แหล่งอาหาร ใช้ก่อสร้างที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งรายได้จากการผลิตจากป่าและเป็นที่คืนเกย์ครรภ์

ทั้งแหล่งอาหาร ใช้ก่อสร้างที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งรายได้จากผลผลิตจากป่า และเป็นที่ดินเกษตรกรรม เป็นแหล่งพลังงาน (ฟืน,ถ่าน) เมื่อประชาชนเพิ่มขึ้น ความต้องการใช้ป่าและผลผลิตจากป่าก็มากขึ้นด้วย

ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นปัจจัยหลักที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนล่าง มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก หมายถึงผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางบวก โดยค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ คือ 12.482 แสดงถึง เมื่อผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดจะเพิ่มขึ้น 12.482 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือหากเกษตรกรมีผลผลิตเฉลี่ยสูง จะส่งผลให้มีรายได้สูงด้วย ทำให้ลดความต้องการขยายพื้นที่เพาะปลูก ป่าไม้ก็ไม่ถูกบุกรุกทำลาย

สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด

สัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด เป็นปัจจัยหลักที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ หมายถึงสัดส่วนของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางตรงข้าม โดยค่าสัมประสิทธิ์ (coefficient) ของสัดส่วนของพื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมด คือ -17.962 แสดงถึง เมื่อสัดส่วนของพื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมด เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดจะลดลง 17.962 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากสัดส่วนของพื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นสัดส่วนที่สูงมาก ประมาณ 88 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของพื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ อาจมาจากการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ จึงทำให้พื้นที่ป่าไม้ลดลง

อัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราคากิมเมนต์

อัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราคากิมเมนต์ เป็นปัจจัยหลักที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในภาคใต้ มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก หมายถึงอัตราส่วนราคาไม้เฉลี่ยต่อราคากิมเมนต์ มีความสัมพันธ์กับสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในทิศทางเดียวกัน โดยค่าสัมประสิทธิ์

ส่วนราคามีเฉลี่ยต่อราคายี่เมนต์ เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดจะเพิ่มขึ้น 26.987 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ หากไม่มีราคากู้ จะทำให้หันไปใช้สินค้าทดแทนไม่นานมากขึ้น ในการก่อสร้างถาวรสามารถใช้ปูนซีเมนต์แทนไม้ พื้นที่ป่าไม้ก็ไม่ถูกบุกรุกทำลาย

แต่การลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละภาคนั้น ไม่ได้เกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงอย่างเดียว ต้องพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมกัน รวมทั้งพิจารณาส่วนที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์ร่วมด้วย เนื่องจากส่วนที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์มักจะลดขนาดของการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ที่เกิดขึ้น ดังเช่นในภาคกลาง บัญชีหลักที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ แต่เมื่อพิจารณาส่วนที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นของประชากรกับสัดส่วนของพื้นที่การเกษตรที่มีเอกสารสิทธิ์ต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมด พบร่วมมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก จึงเป็นการลดขนาดความรุนแรงของการลดลงของสัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดในภาคกลาง อันเนื่องมาจากการหนาแน่นของประชากร

5.7 ความแตกต่างของปัจจัยรองที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละภาค

ส่วนปัจจัยรองที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในแต่ละภาค มีดังนี้ ภาคเหนือตอนบน ได้แก่ ราคاخ้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อัตราส่วนราคามีเฉลี่ยต่อราคายี่เมนต์ และผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชากร ภาคกลาง ได้แก่ อัตราส่วนราคามีเฉลี่ยต่อราคายี่เมนต์ สัดส่วนของพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ผลผลิตเฉลี่ยของอ้อยโรงงาน และรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ผลผลิตเฉลี่ยของมันสำปะหลัง และในภาคใต้ ได้แก่ ผลผลิตเฉลี่ยของยางพารา

จะเห็นได้ว่าปัจจัยผลผลิตเฉลี่ยของพื้นที่เศรษฐกิจในแต่ละภาค ได้แก่ ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง ผลผลิตเฉลี่ยของอ้อยโรงงาน ในภาคกลาง ผลผลิตเฉลี่ยของมันสำปะหลังในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและผลผลิตเฉลี่ยของยางพาราในภาคใต้ เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ในทุกภาค โดยเฉพาะในภาคเหนือตอนล่างนับเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรก

โดยในภาคภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลางและภาคใต้ เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ของผลผลิตเฉลี่ยของพื้นที่เศรษฐกิจในแต่ละภาคเป็นบวก ซึ่งตรงกับสมมติฐานของการศึกษา ผลผลิตเฉลี่ยของพื้นที่เศรษฐกิจ มีผลต่อรายได้ของเกษตรกร หากผลผลิตเฉลี่ยต่ำ เกษตรกรจะพยายามเพิ่ม

เคลื่อนพืชเศรษฐกิจ มีผลต่อรายได้ของเกษตรกร หากผลผลิตเฉลี่ยต่ำ เกษตรจะพยายามเพิ่มรายได้ของเข้า ซึ่งมักจะเพาะปลูกมากขึ้น ทำให้มีความต้องการที่ดินในการเพาะปลูกมากขึ้น การขยายพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรมักจะบุกรุกเข้าขีดทำลายป่าเพื่อเป็นพื้นที่เกษตรกรรมเนื่องจากมันไม่มีดินทรายในร่องที่ดิน คือไม่ต้องซื้อหรือเลื้อยมาเข้าที่ดิน ทำให้พื้นที่ป่าไม่คงอยู่ในทางตรงกันข้าม หากผลผลิตเฉลี่ยสูง เกษตรจะมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ทำให้แรงงานใช้ในการบุกรุกพื้นที่ป่าต่ำ

แต่ในภาคเหนือตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์ เป็นลบ ซึ่งตรงข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นไปได้ว่ามีการปลูกมันสำปะหลังในภาคตะวันออก เกียงหนึ่งอย่างแพร่หลาย มีการขยายพื้นที่เพาะปลูกมาก เมื่อจากมันสำปะหลังปลูกง่าย มีความต้องการน้ำน้อย ไม่ต้องดูแลมาก เมื่อผลผลิตเฉลี่ยของมันสำปะหลังสูง จึงงูใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกอีก ทำให้บุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อปลูกมันสำปะหลัง การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในภาคเหนือตอนบนก็เช่นกัน หากผลผลิตเฉลี่ยสูง ก็จะงูใจให้เพาะปลูกมากขึ้น ทำให้บุกรุกพื้นที่ป่า ในทางตรงกันข้าม หากเมื่อผลผลิตเฉลี่ยของพืชต่ำ ทำให้เกษตรกรไม่ต้องการขยายพื้นที่เพาะปลูก ไม่เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved